

SOSIAALIPALVELUJEN OMA- VALVONTASUUNNITELMA

Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy

Tiivistelmä

Omavalvontasuunnitelmassa kuvataan HaRaMaN Oy:n Pienryhmäkoti Jukolan lastensuojelun perustason laitostyösköön toimintaa omavalvonnan ja laadunhallinnan näkökulmista.

Omavalvontasuunnitelmassa on kuvattu Pienryhmäkoti Jukolan toiminnan keskeiset riskit sekä miten Pienryhmäkoti Jukolan palvelujen laatua, asianmukaisuutta, turvallisuutta ja asiakastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyttä valvotaan.

Omavalvontasuunnitelma on Pienryhmäkoti Jukolassa julkisesti nähtävillä ja saatavilla, sekä julkaistu sähköisessä muodossa Pienryhmäkoti Jukolan www-sivuilla (www.haraman.fi). Julkaisuvuorot uusitaan neljän kuukauden välein vastaamaan päivitettyä versiota. Reaaliaikaisesti päivitetty versio on henkilöstön käytössä perehtymistä ja reaaliaikaista päivittämistä varten. Päivitetyt versiot omavalvontasuunnitelmasta saa erikseen pyytämällä.

Nyqvist Marko
marko.nyqvist@haraman.fi

Sisällysluettelo

1. Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot.....	1
1.1. Palveluntuottaja.....	1
1.2. Palveluyksikön perustiedot.....	1
1.3. Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet	1
2. Asiakas- ja potilasturvallisuus.....	2
2.1. Palveluiden laadulliset edellytykset.....	2
2.2. Vastuu palvelujen laadusta	4
2.3. Asiakkaan asema ja oikeudet	4
2.4. Muistutusten käsittely	6
2.5. Henkilöstö	7
2.6. Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta	7
2.7. Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi	8
2.8. Toimitilat ja välineet	8
2.9. Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö.....	9
2.10. Lääkehoitosuunnitelma	9
2.11. Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja	10
2.12. Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen	10
3. Omavalvonnan riskienhallinta.....	10
3.1. Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen	10
3.2. Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely.....	11
3.3. Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus.....	12
3.4. Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen	13
3.5. Ostopalvelut ja alihankinta	13
3.6. Valmius- ja jatkuvuudenhallinta	13
4. Omavalvontasuunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen	14
4.1. Toimeenpano.....	14
4.2. Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen.....	14
5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta	15
5.1. Omavalvonnassa havaitut riskit ja puutteet.....	15
5.2. Korjaavat toimenpiteet ja niiden aikataulu	16
5.3. Korjaustoimenpiteiden seuranta	17

Liitteet.....	18
Omavalvonnin toteutumisen seuranta: arkisto Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy ..	18
Hatkamittari Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy	18
Muistutusten käsittely, muutostoimenpiteet ja seuranta Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy	18
Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy	18
Lääkehoitosuunnitelma Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy	18
Pelastussuunnitelma Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy	18
Poistumisselvitys Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy	18
Tietoturvasuunnitelma Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy	18

1. Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot

1.1. Palveluntuottaja

HaRaMaN Oy

Y-tunnus 3131475-8

Pihkatie 19, 15780 Hollola

Hanna Rapatti, toimitusjohtaja (041 314 7701, hanna.rapatti@haraman.fi)

1.2. Palveluyksikön perustiedot

Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy

Pihkatie 19, 15780 Hollola

Marko Nyqvist, yksikön johtaja (041 314 9500, marko.nyqvist@haraman.fi)

Ohjaajat 24/7-päivystys (041 314 3612, ohjaajat@haraman.fi)

1.3. Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Pienryhmäkoti Jukolassa tuotetaan lastensuojelun laitosmuotoista perustason sijaishuoltoa. Pienryhmäkoti Jukola tarjoaa sijaishuoltopaikan seitsemälle pääsääntöisesti 12-17 -vuotiaalle huostaanotetulle nuorelle. Pienryhmäkoti Jukolaan voi paikkatilanteen salliessa sijoittaa asiakkaan myös avohuollon sijoituksena tai kiireellisesti sijoitettuna.

Pienryhmäkoti Jukolassa sijaishuolto järjestetään asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden mukaisesti, tavoitteellisesti ja läpinäkyvästi. Keskeisiä vaikuttavuuteen sekä yksilölliseen hoitoon ja kasvatukseen ohjaavia menetelmiä ovat omaohjaajan menetelmätyöskentely ja reflektiivinen, asiakaskohtaiseen arviointiin perustuva toimintaideologia. Pienryhmäkoti Jukolan sijoitusprosessit ovat yksilöllisiä ja vaikuttavia lastensuojelun sijaishuollon prosesseja, joissa tuotetaan sijoituksen aikana pysyvä positiivinen muutos asiakkaiden hyvinvointiin ja elämäntilanteeseen.

Pienryhmäkoti Jukolan tuottamien sijaishuoltopalveluiden palveluntuottaja on HaRaMaN Oy. Palveluja ei tuoteta ostopalveluna tai alihankintana. Palveluhankkijoina tuotetuille sijaishuoltopalveluille ovat eri hyvinvointialueet. Palvelut tuotetaan Päijät-Hämeen hyvinvointialueella osoitteessa Pihkatie 19, Hollola.

2. Asiakas- ja potilasturvallisuus

2.1. Palveluiden laadulliset edellytykset

Pienryhmäkoti Jukolan arvot ovat: 1) kunnioitus, 2) läpinäkyvyys, 3) vaikuttavuus. Kaikki toiminta Pienryhmäkoti Jukolassa perustuu näihin arvoihin ja arvojen toteutumista sijaishuoltoyksikön arjessa arvioidaan jatkuvasti.

Pienryhmäkoti Jukolan laatuvaatimuksina on Lastensuojelun laatusuosituksessa ([Lastensuojelun laatusuositus - Liite 2: Sijaishuollon laatukriteerit \(Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus 2019:8, Valtio\)](#)) julkaistut sijaishuollon laatukriteerit. Laatuvaatimusten toteutuminen pyritään takaamaan asiakaskohtaisesti Pienryhmäkoti Jukolassa selkeillä, koko henkilöstön toteuttamilla toimintarakenteilla. Laatuvaatimusten toteutusta valvotaan jatkuvalla toiminnan arvioinnilla, joka toteutetaan osana yksikön omavalvontaa.

Asiakasohjaus toteutetaan yhteistyössä sijoittavan hyvinvointialueen sijoitustyöryhmän ja lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän kanssa. Pienryhmäkoti Jukolan näkökulmasta asiakasohjauksessa keskeistä on, että ennen sijoitusta tehdään realistinen vaikuttavuusmahdollisuuksien arvio asiakkaan taustatietojen pohjalta. Käytännössä tämä tarkoittaa, että asiakkuuteen päädytään vain niiden asiakkaiden osalta, joiden taustatiedot ja asiakasprofiili on tehdyn arvion pohjalta sen tyyppinen, että Pienryhmäkoti Jukola kykenee toimintatavoillaan ja -malleillaan lähtökohtaisesti vastaamaan asiakkaan tilanteeseen tuottamalla vaikuttavan ja asiakkaan edun mukaisen sijaishuollon prosessin.

Arvio asiakkuudesta tehdään asiakaskohtaisesti, eikä kaikkia tarjottuja asiakkaita oteta asiakkuuteen vapaille asiakaspaikoille, mikäli arvioissa todetaan, että vaikuttavan ja asiakkaan edun mukaisen sijaishuollon prosessin tuottamiselle nähdään selkeitä esteitä. Tässä tilanteessa voidaan Pienryhmäkoti Jukolasta tarvittaessa tehdä asiakkaalle sijoituspaikkaa kartoittavalle taholle kirjallinen arvio siitä, miksi kyseinen asiakas ei sovellu Pienryhmäkoti Jukolan asiakkuuteen.

Ennen asiakkaan siirtymistä Pienryhmäkoti Jukolaan pyritään aina toteuttamaan tutustumiskäynti, jossa edelleen tehdään edellä mainittua arviota asiakasohjauksesta. Tutustumiskäynneille, asiakkaan haku- ja tulotilanteisiin järjestään riittävä henkilöstöresurssi lisäämällä tarvittaessa julkaistuun työvuorolistaan lisäresursseja. Pyrkimyksenä on, että uuden asiakkaan omaohjaajatyöparista ainakin toinen ohjaaja olisi tutustumiskäynnillä ja tulotilanteessa työvuorossa vastaanottamassa uutta asiakasta. Tutustumiskäynnin yhteydessä asiakkaalle ja huoltajille annetaan Pienryhmäkoti Jukolan yhteystiedot ja tarjotaan mahdollisuus olla aina yhteydessä sijaishuoltoyksikön henkilöstöön, mikäli he kokevat tarvitsevänsä lisäinformaatiota Pienryhmäkoti Jukolan toiminnasta. Järjestelyn tavoitteena on, että asiakas kokee muuton sijaishuoltopaikkaan turvallisena ja ennakoitavana, sekä kokee itsensä tervetulleeksi.

Pienryhmäkoti Jukola on asiakkaalle turvallinen kasvuympäristö. Pienryhmäkoti Jukolassa asiakas saa tukea kasvuunsa ja kehitykseensä ja sijaishuoltopaikassa on asiakasta arvostava ja kannustava ilmapiiri. Asiakkaita kohdellaan Pienryhmäkoti Jukolan arjessa arvostavasti ja jokaisen asiakkaan kohdalla tehdään ammatilliseen arviointiin perustuvia yksilöllisiä asiakkaan asiakasprosessia ja etua tukevia ratkaisuja. Ratkaisut tehdään paitsi arjen ohjaustoimintana, myös keskitetysti päivittäisillä henkilöstön raporteilla. Raporteilla on edustettuna paras mahdollinen asiantuntijuus perusteltujen asiakaskohtaisten ratkaisujen ja linjausten tekemiseksi. Toimintatapaa voi pitää reflektiivisenä lastensuojelun sijaishuoltona, jossa käytetään paras mahdollinen asiantuntemus ja asiakastuntemus yksilöllisten vaikuttavien ratkaisujen löytämiseksi asiakaskohtaisesti.

Asiakkaalla on Pienryhmäkoti Jukolassa mahdollisuus osallistua omaa elämäänsä, sijaishuoltopaikan arkea sekä omaa asiakasprosessiaan koskevaan päätöksentekoon. Omaohjaajat toteuttavat asiakkaan kanssa säännöllisesti yksilötyöskentelyä. Yksilötyöskentelyssä asiakkaalle mahdollistetaan vaikuttamisen keinoja. Pienryhmäkoti Jukolassa on käytössä asiakkaiden palautekäytännö, jossa asiakkaat voivat antaa anonyymisti palautetta sijaishuoltoyksikön ja henkilöstön toiminnasta, sekä ehdottaa muutoksia toimintaan. Viikoittaisissa yhteisökokouksissa asiakkaat voivat vaikuttaa pienryhmäkodin arkeen ja antaa palautetta pienryhmäkodin toiminnasta. Asiakkaiden antamaan palautteeseen reagoidaan ja tarvittaessa asiakkaiden esille tuomat riskit ja puutteet toiminnassa kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

Pienryhmäkoti Jukola profiloituu sijaishuoltoyksikkönä laitoshoidoksi, jossa asiakkaiden yhteiskunnallisen osallisuuden mahdollistaminen on keskiössä. Asiakkaille mahdollistetaan yksilöllisten kykyjen mukaisesti aina mahdollisuus säilyttää osallisuus oman elämänsä yhteisöihin myös sijaishuoltopaikan ulkopuolella. Asiakasohjauksessa huomioidaan, että Pienryhmäkoti Jukolan asiakkaiden etua pääsääntöisesti palvelisi lyhyt fyysinen etäisyys huoltajiin ja muihin yhteisöihin, jotka asiakas on kokenut itselleen merkityksellisiksi ennen sijoitusta.

Asiakkaan yhteydenpitoa läheisiin ihmisiin tuetaan. Asiakkaan läheiset nähdään tilanteesta riippumatta keskeisenä yhteistyökumppanina sijaishuollon aikana. Asiakkaan läheisiin suhtaudutaan arvostavasti ja kunnioittavasti. Tiivis yhteistoimijuus tai siihen pyrkiminen on keskeinen vaikuttavuuden elementti Pienryhmäkoti Jukolan sijaishuoltoprosesseissa.

Asiakkaita tiedotetaan heidän oikeuksistaan ja oikeusturvakeinoista keskeisenä osana omaohjaajatyöskentelyä. Pienryhmäkoti Jukolassa kunnioitetaan lapsen itsemääräämisoikeutta. Käytettävät arjen rajat, aika-aulut ja toimintamallit perustellaan asiakaskohtaisesti ja asiakkaille pyritään aina antamaan mahdollisuus vaikuttaa henkilöstön tuella omaan toimintaan, mikä siihen toivotaan muutosta. Rajoitustoimenpiteiden yhteydessä on aina mahdollisuuksien mukaan ensin käytetty kasvatuksellista ohjausta ja tukea, sekä mahdollistettu asiakkaan omat vaikutusmahdollisuudet, ennen rajoitustoimenpiteen käyttöönottoa. Rajoitustoimenpiteiden yhteydessä tehdään lastensuojelulain mukaiset päätökset, asianomaisten mielipide selvitetään, sekä tiedotetaan asiakasta ja asianomaisia heidän oikeuksistaan ja oikeusturvakeinoista liittyen rajoitustoimenpiteeseen.

Asiakkaat saavat heille kuuluvat opetuksen, terveydenhuollon sekä muut perus- ja erityistason palvelut sijoituksen aikana. Omaohjaajatyössä keskeistä on asiakkuuden alussa kartoittaa ja arvioida asiakkaan tarvitsemat palvelut ja selkiyttää näihin palvelurakenteisiin liittyvät prosessit ja yhteistyötahot. Opetuksen osalta tehdään räätälöityjä, asiakkaan edun mukaisia ratkaisuja tiiviissä yhteistyössä Hollolan kunnan perusopetuksen ja Lahdessa toimivien toisen asteen oppilaitosten kanssa.

Asiakkuuden päättyessä Pienryhmäkoti Jukolassa (perheen jälleenyhdistäminen, jälkihuoltoon siirtyminen tai toiseen sijaishuoltopaikkaan siirtyminen) tehdään tiivistä yhteistyötä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän ja asiakkaan tulevien toimijoiden kanssa, jotta sijaishuoltopaikasta muuttaminen on mahdollisimman turvallista ja ennakoitavaa. Yhteistyöllä taataan, että perheen jälleen yhdistyessä asiakas ja perhe saa riittävän räätälöidyn tuen siirtymävaiheessa. Yhteistyössä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän ja lastensuojelun jälkihuollon sosiaalityön kanssa taataan, että itsenäistyvä nuori saa tarvitsemansa tuen ja palvelut jälkihuollossa.

Sijaishuolto toteutetaan suunnitelmallisesti ja asiakasdokumentoinnissa asiakas osallistuu oman sijaishuoltoprosessin tavoitteenasetteluun ja arviointiin. Pienryhmäkoti Jukolassa toteutettavassa dokumentoinnissa kuukausikoosteissa asiakkaalla on aina oma arviointiosuus, joka tehdään yhdessä omaohjaajan kanssa.

Laadunhallintaa toteutetaan Pienryhmäkoti Jukolan toiminnassa jatkuvana arviointina päivittäisillä henkilöstön raporteilla, joissa yksikön toimintaa arvioidaan paitsi asiakaskohtaisesti, käsittelemällä päivittäin yksikön akuutteja asioita ja muutosehdotuksia sekä toiminnassa tunnistettavia riskejä ja puutteita. Havaitut riskit ja puutteet toiminnassa kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

Pienryhmäkoti Jukolan laadunhallintaan sisältyvät strukturoidut kuukausiraportit, joissa tehdään tilastoitavaa arviointia asiakkaiden kokonaishyvinvoinnista, koulunkäynnistä, terveydentilasta, sekä arvioidaan kuukausittain asetettavat omaohjaajatyöskentelyn tavoitteet ja eritellään tavoitteiden saavuttamiseksi toteutetut työmenetelmät.

Pienryhmäkoti Jukolassa toteutetaan sijoituksen aikana säännöllisiä asiakasyytyväisyyskyselyjä asiakkaille ja huoltajille. Asiakasytyväisyyskyselyt toteutetaan asiakastietojärjestelmän kautta sähköisinä kyselyinä, joihin annetut vasteukset arkistoituvat asiakastietojärjestelmään.

Asiakkaille toteutetaan Pienryhmäkoti Jukolassa kuukausittain asiakastietojärjestelmän kautta sähköisinä kyselyinä omavalvonnan arviointia. Arvioinnissa asiakkailta kysytään Pienryhmäkoti Jukolan eri omavalvonnan osa-alueiden toteutumisesta heidän näkökulmastaan yksikön arjessa. Saatu tieto hyödynnetään osana Pienryhmäkoti Jukolan omavalvontaa toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä.

Pienryhmäkoti Jukolassa tilastoidaan asiakkaiden luvattomia poissaoloja Hatkamittarilla. Tavoitteena on osaltaan suorittaa seuranta omavalvonnan mukaisen toiminnan toteutumisesta ja saada asiakkaiden luvattomien poissaolojen näkökulmasta tietoa toiminnan vaikuttavuudesta. Hatkamittari on omavalvontasuunnitelman liitteenä ja toimitetaan pyydettyä valvontaviranomaisille.

2.2. Vastuu palvelujen laadusta

Pienryhmäkoti Jukolan omavalvonnasta on vastuussa yksikön johtaja Marko Nyqvist. Yksikön johtajan vuosilomien ajaksi nimetään yksikön johtajansijainen, joka on sijaisuuden aikana vastuussa yksikön omavalvonnasta.

Omavalvonnan arjen toteutuksessa keskeinen rakenne on strukturoidusti päivittäin toteutuva henkilöstön raportti. Raportilla käsitellään päivittäin Pienryhmäkoti Jukolan toimintaa omavalvonnan näkökulmasta. Raportista tehdään aina arkistoitavat raporttipöytäkirjat. Erityisesti omavalvonnallista osuutta käsitellään raportilla osiossa, jonka kirjaukset tehdään otsikolla: Muistutukset, muutosehdotukset ja läheltä piti -tilanteet. Henkilöstön raportilla havaitut riskit ja puutteet toiminnassa kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

2.3. Asiakkaan asema ja oikeudet

Pienryhmäkoti Jukolassa varmistetaan asiakkaan pääsy palveluihin ilmoittamalla yksikön avoimet asiakaspaikat Socfinderissa ([Socfinder - Lasten ja perheiden palvelut](#)), Lasterissa ([lasteri-app](#)) ja Pienryhmäkoti Jukolan kotisivuilla ([Lastensuojeluyksikkö Hollola | Turvallinen paikka nuorelle](#)). Asiakasohjautuvuus toteutetaan keskitetysti yksikönjohtajan kautta. Yksikönjohtaja tekee arvioinnin asiakkaan soveltuvuudesta Pienryhmäkoti Jukolaan osana lastensuojelun sijaishuoltoon liittyvää asiakasohjausta (LsL 50 §).

Pienryhmäkoti Jukolassa varmistetaan asiakkaan tiedonsaantioikeus ja osallisuus, sekä tosiasiallinen mahdollisuus osallistua palvelujaan koskevaan suunnitteluun, päätöksentekoon ja toteuttamiseen:

- Osana tiivistä omaohjaajatyöskentelyä.
- Viikoittaisissa yhteisöpalavereissa, joista laaditaan aina pöytäkirja, joka julkaistaan Pienryhmäkoti Jukolan yhteisissä tiloissa.
- Asiakkaiden palauteboksilla, jonka kautta asiakkailla on mahdollista antaa anonyymisti palautetta Pienryhmäkoti Jukolan toiminnasta.
- Pienryhmäkoti Jukolan yhteisissä tiloissa esillä olevalla nuorten viikkotaululla.
- Asiakkaille kuukausittain toteutettavien omavalvontaan liittyvien teemakyselyjen avulla.
- Säännöllisillä sähköisesti toteutettavilla palautekyselyillä.

Pienryhmäkoti Jukolassa varmistetaan asiakkaan asiallinen kohtelu:

- Päivittäisillä henkilöstön raporteilla, joiden yhteydessä toteutuu päivittäinen asiakaskohtainen arviointi. Raporteista kirjataan aina pöytäkirja asiakastietojärjestelmään.
- Pienryhmäkoti Jukolan omavalvonnan vastuhenkilö, yksikönjohtaja on asiakkaiden tavattavissa arkipäivinä yksikössä. Asiakkaita ohjataan tiedottamaan yksikönjohtajaa, mikäli he kokevat Pienryhmäkoti Jukolassa mitään epäasiallista toimintaa henkilöstön tai muiden asiakkaiden taholta.
- Henkilöstön osaaminen asiakkaiden asiallisen kohtelun osalta varmistetaan Pienryhmäkoti Jukolan konsultoivan sosiaalityöntekijän, sekä ulkopuolisten asiantuntijakouluttajien koulutuksilla.

Mikäli epäasiallista kohtelua havaitaan Pienryhmäkoti Jukolassa, käsitellään toimintatavat henkilöstön raportilla, sekä tarvittaessa esihenkilötyönä yksittäisten työntekijöiden kanssa. Esihenkilö tekee näissä tilanteissa tarvittaessa linjauksen, jolla ilmennyt puutteellinen toiminta muutetaan. Mahdollisen asiakkaan epäasiallisen kohtelun yhteydessä asia käsitellään omaohjaajatyöskentelyssä asiakkaan kanssa. Tarvittaessa epäasiallisesta kohtelusta informoidaan lapsen asioista vastaavaa sosiaalityöntekijää ja asiakkaan huoltajia.

Pienryhmäkoti Jukolassa varmistetaan asiakkaan informointi hänen käytettävissään olevista oikeusturvakeinoista seuraavasti:

- Sosiaali- ja potilasasiavastaavien yhteystiedot Päijät-Hämeen hyvinvointialueella on julkaistu Pienryhmäkoti Jukolan omavalvontasuunnitelmassa.
- Päijät-Hämeen hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasasiavastaavien julkaisemat asiakasinformointiin tarkoitetut materiaalit ovat esillä Pienryhmäkoti Jukolan yhteisissä tiloissa.
- Asiakkaan oikeusturvakeinot käydään aina asiakaskohtaisesti läpi lastensuojelulain mukaisten rajoitustoimenpiteiden yhteydessä. Rajoituspäätöksistä tehdään yhdessä asiakkaan kanssa asiakastietojärjestelmään aina arviointi, jossa varmistetaan, että asiakkaalle on selvitetty rajoituksiin liittyvät muutoksenhaku- ja oikeussuojakeinot, sekä mahdollisuus oikeusapuun.

Pienryhmäkoti Jukolan yksikönjohtaja Marko Nyqvist on vastuussa asiakkaiden itsemääräämisoikeuden toteutumisesta. Asiakkaiden itsemääräämisoikeuden toteutuminen varmistetaan arvioimalla päivittäin raporteilla toiminnan laatua, sekä puuttamalla mahdollisiin havaittuihin epäkohtiin osana yksikön omavalvontaa.

Asiakkaiden itsemääräämisoikeuden rajoittamista koskevat periaatteet ja rajoitusten konkreettiset menettelytavat on avattu Pienryhmäkoti Jukolan Hyvän kohtelun suunnitelmassa, joka on julkisesti nähtävillä laitostyksikössä. Rajoitustoimenpiteiden osalta toimitaan Pienryhmäkoti Jukolan konsultoivan sosiaalityöntekijän laatimien ohjeiden pohjalta. Yksikön henkilöstö on koulutettu konsultoivan sosiaalityöntekijän toimesta

ja henkilöstöllä on käytössään päätöksenteon tueksi rajoitustoimenpiteiden yhteydessä sosiaalityöntekijän laatima ohjeistus.

- Hyvän kohtelun suunnitelma julkisesti on nähtävillä yksikössä, vastuuhenkilönä Marko Nyqvist.
- Sosiaalityöntekijän laatima ohjeistus lastensuojelulain mukaisten rajoitustoimenpiteiden käyttöön on henkilöstön käytössä.

Asiakkaiden lakisääteisten, palvelua koskevien suunnitelmien (esimerkiksi hoito- ja kasvatussuunnitelma) laaditaan ja päivitetään omaohjaajien toimesta. Yksikönjohtaja valvoo lakisääteisten suunnitelmien ajantasaisuutta ja päivitysten toteuttamista lakisääteisessä aikataulussa.

- Lastensuojelulain mukaisesti lastensuojelun asiakassuunnitelma laaditaan asiakassuunnitelmapalaverien yhteydessä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän toimesta.
- Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän laatima asiakassuunnitelma käydään asiakkaan kanssa läpi osana omaohjaajatyötä.
- Hoito- ja kasvatussuunnitelmat laaditaan osana omaohjaajatyötä ja käydään asiakkaan ja tiedonsaantioikeuden omaavien huoltajien kanssa yhdessä läpi.
- Tavoitteellista asiakastyötä kuvataan kuukausittain julkaistavassa kausikoosteessa (kuukausiraportti).
- Kausikoosteet (kuukausiraportti) käydään aina läpi asiakkaan kanssa ja asiakas osallistuu kuukausittain oman sijaishuoltoprosessinsa, hyvinvointinsa ja kuukausittain asetettujen tavoitteiden arviointiin kuukausiraportin yhteydessä.
- Kausikoosteet (kuukausiraportti) tuottavat asiakastietokantaan tilastoivan arviointityökalun, josta asiakkaan näkemyksiä sijaishuoltoprosessinsa, hyvinvointinsa ja asetettujen tavoitteiden toteutumisesta voidaan seurata.

Yksikönjohtaja on vastuussa, että Pienryhmäkoti Jukolan henkilökunnan toiminta on asiakkaille laadittavien suunnitelmien mukaista. Yksikönjohtaja tarkastaa kuukausittain omaohjaajien kirjaamat kuukausiraportit. Asiakkaille laadittujen suunnitelmien toteutumisen ja päivittämisen seuranta on yksikönjohtajan vastuulla.

- Asiakassuunnitelmien mukaisen toiminnan tarkastelua toteutetaan päivittäin henkilöstön raporteilla, joilla yksikönjohtaja on mukana.
- Asiakassuunnitelmien mukaisen toiminnan tarkastelua toteutetaan yksikönjohtajan ja omaohjaajan välisissä ohjauskeskusteluissa (sparrauksissa) kuukausittain.
- Yksikönjohtaja tarkastaa kuukausittain omaohjaajien tuottamat kausikoosteet (kuukausiraportit).
- Hoito- ja kasvatussuunnitelmien seuranta toteutetaan asiakaskohtaisesti yksikönjohtajan toimesta.

2.4. Muistutusten käsittely

Pienryhmäkoti Jukolan osalta asiakkaiden ja asianomaisten muistutukset ohjataan yksikön johtaja Marko Nyqvistille. Muistutuksen tekijää ohjataan tekemään muistutus kirjallisesti, mutta tarvittaessa muistutuksen voi tehdä myös esimerkiksi puhelimitse suullisesti. Tässä tapauksessa on hyvä tehdä yhdessä ymmärryksiksi, että kyseessä on muistutus.

Muistutukset käsitellään viimeistään kahden viikon kuluessa muistutuksen toimituksesta. Muistutus vietään Pienryhmäkoti Jukolan yksikönjohtajan toimesta käsiteltäväksi henkilöstön raportille, jossa henkilöstö

voi osallistua muistutuksen käsittelyyn. Tarvittaessa muistutusta käsiteltäessä konsultoidaan Pienryhmäkotin Jukolan sosiaalityöntekijää. Muistutus ja siitä mahdollisesti yksikön toimintaan tehdyt muutokset kirjataan raportilla ja saatetaan arjen toimintaan raporttien kautta. Muistutuksen tekijä saa yksikön johtajan kirjallisen vastauksen muistutuksen käsittelyn jälkeen, viimeistään neljän viikon kuluttua muistutuksesta.

Tehdyistä muistutuksista tehdään kirjaus omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta. Muistutusten käsittelystä ja muutostoimenpiteistä, sekä muutostoimenpiteiden seurannasta laaditaan erillinen muistio, joka on omavalvontasuunnitelman liitteenä ja toimitetaan pyydettyä valvontaviranomaisille.

2.5. Henkilöstö

Pienryhmäkotin Jukolassa työskentelee riittävä määrä vakituista henkilöstöä, yksikön johtaja, toimitusjohtaja (osa-aikaisesti asiakastyössä) ja konsultoiva sosiaalityöntekijä. Lisäksi Pienryhmäkotin Jukolalla on työsovimukset riittävän määrän tuntityöntekijöitä kanssa. Tuntityöntekijöitä käytetään paikkamaan henkilöstöresurssia tarvittaessa vakituisten henkilöstön koulutusten ja poissaolojen osalta. Pienryhmäkotin Jukolaan palkataan erikseen vuosilomien ajaksi kesätyöntekijöitä.

Rekrytointiprosessissa varmistetaan, että Pienryhmäkotin Jukolan henkilöstöllä on työtehtäviinsä asianmukainen koulutus, riittävä osaaminen ja ammattitaito sekä kielitaito. Lähtökohtana on, että vakituksina työntekijöinä ohjaajan tehtävässä on riittävä määrä tehtävään päteviä toisen asteen koulutuksen ja riittävän kokemuksen omaavia työntekijöitä, sekä riittävä määrä työhön pätevyyden antavan ammattikorkeakoulutuksen suorittaneita ja riittävän työkokemuksen omaavia työntekijöitä.

Henkilöstölle on laadittu koulutussuunnitelma, jonka avulla huolehditaan henkilöstön riittävästä ammattitaidon ylläpitämisestä sekä siitä, että henkilöstö osallistuu riittävästi ammatilliseen täydennyskoulutukseen. Pienryhmäkotin Jukolan konsultoiva sosiaalityöntekijä tarjoaa henkilöstölle säännöllisiä koulutuksia. Pienryhmäkotin Jukolan turvallisuudesta vastaava ohjaaja on koulutettu MAPA® vaativien asiakastilanteiden kouluttajaksi. Turvallisuudesta vastaava ohjaaja kouluttaa Pienryhmäkotin Jukolan vakituisten henkilöstön MAPA®-osaaviksi. HaRaMaN Oy ohjaa henkilöstön riittäviin lakisääteisiin koulutuksiin (lääkehoidon koulutukset, ensiapukoulutukset, hygieniapassikoulutukset, yms.).

Henkilöstön osaamista ja työskentelyn asianmukaisuutta seurataan jatkuvasti osana omavalvontaa. Mahdollisiin havaittuihin epäkohtiin puututaan esihenkilöiden toimesta välittömästi tai säännönmukaisissa henkilöstön ohjauskeskusteluissa (sparraus), joita toteutetaan vähintään kuukauden välein koko henkilöstölle.

Työntekijän rikostausta lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) perusteella lasten kanssa sekä työskenteleviltä selvitetään rekrytointin yhteydessä. Työntekijä ja opiskelijaharjoittelijat ovat velvollisia näyttämään rikosrekisteriotteensa työnantajan edustajalle ennen työsuhteen alkua. Rikosrekisteriotteen tarkastamisesta tehdään kirjaus työntekijän tai opiskelijaharjoittelijan henkilöstöasiakirjoihin.

2.6. Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyiden seuranta

Riittävä henkilöstö sijaishuoltopalvelun tuottamiseen varmistetaan suunnittelemalla työvuoroihin riittävä henkilöstöresurssi vakituisten työntekijöiden työpanoksella. Mahdollisissa sijaisuuksissa käytetään

tuntityöntekijöitä ja tarvittaessa esihenkilöiden työpanosta. Henkilöstön riittävyyttä tarkastellaan jatkuvasti osana esihenkilötyötä, sekä valvontaviranomaisten valvontakäyntien yhteydessä.

Henkilöstöä rekrytoidaan tarvittaessa ja rekrytointia pyritään tehostamaan LAB-ammattikorkeakoulun sosionomikoulutuksen ja Salpauksen nuoriso- ja yhteisöohjaajakoulutuksen kanssa toteutettavalla opetusyhteistyöllä.

2.7. Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

Pienryhmäkoti Jukolassa omaohjaajien toimenkuvaan kuuluu keskeisenä osana asiakkaan palvelukokonaisuuteen kuuluvien koulu-, sosiaali-, terveys- ja erikoissairaanhoidon toimijoiden kartoitus ja yhteistyö asiakkaan asioissa moniammatillisen verkoston kanssa. Jokaisessa kausikoosteessa (kuukausiraportti) arvioidaan asiakaskohtaisesti monialaisen yhteistyön toteutumista.

Asiakaskohtaisessa monialaisessa yhteistyössä ja palvelujen koordinoinnissa tehdään tiivistä yhteistyötä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän kanssa.

Lisäksi ohjaajien käytössä on:

- Esihenkilöiden erityisosaaminen sosiaali- ja opiskeluhoollon, sekä perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen osalta.
- Konsultoivan sosiaalityöntekijän erityisosaaminen lastensuojelun ja sosiaalihuollon osalta.
- Jukolan lääkehoidosta vastaavan ohjaajan (Sairaanhoitaja AMK) erityisosaaminen terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon osalta.

2.8. Toimitilat ja välineet

Pienryhmäkoti Jukola sijaitsee Hollolan kuntakeskuksessa, noin kymmenen kilometrin päässä Lahdesta. Peruskouluihin, harrastusmahdollisuuksiin ja Hollolan palveluihin matkaa on yksi kilometri. Linja-autopysäkki pienryhmäkodin välittömässä läheisyydessä mahdollistaa Lahden kaupungin palveluiden helpon saavutettavuuden.

Toimitilat sijaitsevat kodinomaisessa kiinteistössä. Rakennuksen huoneistopinta-ala on 300m², joka pitää sisällään seitsemän asiakashuonetta, suuren olohuoneen, keittiön, kodinhoitotilat, ohjaajien toimiston, yksilötyöskentelytilan, neuvottelutilan, neljä wc-tilaa, kaksi erillistä suihkutilaa sekä saunan. Tilat on remontoitu ja kalustettu 2021. Piha-alue on 1522m²:n kokoinen puutarhamainen nurmikkopiha ja rakennuksessa on 13m² suuruinen katettu patio.

Pienryhmäkoti Jukolan asiakkaiden kuljettamiseen käytetään leasing-sopimuksella yrityksen käytössä olevaa seitsemän paikkaista henkilöautoa. Kuljetuskaluston toimintakunnosta huolehditaan huoltoleasing-sopimuksen mukaisesti.

Pienryhmäkoti Jukolan tietojenkäsittelyyn liittyvät laitteistot ovat leasing-laitteistoja, joiden ylläpito, toimintakunto ja ajantasaisuus huolehditaan yhdessä leasing-yrityksen (Grenkeleasing Oy) kanssa. Yrityksen it-laitteiston tietoturvasta ja it-ohjelmistojen ajantasaisuudesta ja toimivuudesta huolehditaan yhdessä alihankintayrityksen, Moonhill Oy kanssa.

Pelastusviranomaisen palveluyksikössä viimeksi suorittaman tarkastuksen ajankohta: 2.5.2023, pöytäkirja kirjattu 30.5.2023.

Terveysviranomaisen palveluyksikössä viimeksi suorittaman tarkastuksen ajankohta: 29.10.2024, tarkastuskertomus kirjattu 4.11.2024.

Toimitiloja ylläpidetään yhteistyössä kiinteistön omistajan (Kivikulma Oy) kanssa. Mahdolliset korjaustarpeet ilmoitetaan välittömästi niiden ilmetessä yksikönjohtajalle, joka sopii kiinteistön omistajan kanssa tarvittavista toimenpiteistä. Toimitilojen toimivuus sijaishuoltoyksikön toiminnalle arvioidaan päivittäin henkilökunnan raportilla ja tarvittaessa huomiot, korjaustarpeet ja riskit liittyen toimitiloihin kirjataan raporttipöytäkirjaan. Henkilöstön raportilla havaitut riskit ja puutteet toimitiloissa kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

Henkilöstö koulutetaan toimitilojen ylläpitoon ja toimitilojen jatkuvaan arviointiin perehdytyksen yhteydessä (turvallisuus).

2.9. Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

Pienryhmäkoti Jukolassa käytetään myneva Finland Oy:n asiakastietojärjestelmä myneva.nappulaa. Myneva.nappula vastaa käyttötarkoitukseltaan palveluntuottajan toimintaa. Tietojärjestelmän tiedot löytyvät Valviran tietojärjestelmärekisteristä (Luokka A1). Myneva.nappula-asiakastietojärjestelmä on nyt integroitu Sosiaalihuollon asiakastietovarantoon.

Henkilöstö koulutetaan asiakastietojärjestelmän käyttöön osana työhön perehdytystä. Jatkuva asiakastietojärjestelmän käyttöön liittyvä osaaminen varmistetaan Pienryhmäkoti Jukolassa tarvittaessa tarjottavana koulutuksena työsuhteen aikana.

Asiakastietolain mukainen tietoturvasuunnitelma on päivitetty 15.10.2024. Pienryhmäkoti Jukolan yksikön johtaja Marko Nyqvist vastaa tietoturvasuunnitelman toteutumisesta.

Rekisterinpitäjän oikeuksien ja vastuiden toteutumisesta Pienryhmäkoti Jukolan toiminnassa vastataan yhteistyössä myneva Finland Oy:n kanssa. Rekisterinpitäjän oikeuksien ja vastuiden toteutumisesta vastaa yksikön johtaja Marko Nyqvist.

Mikäli Pienryhmäkoti Jukolan tietojärjestelmässä ilmenee olennaisia vaatimusten poikkeamia tai tietoverkoihin kohdistuvia tietoturvallisuuden häiriöitä ilmoitetaan niistä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle. Ilmoittamisesta vastaa yksikön johtaja Marko Nyqvist. Samalla ilmoitetaan tarvittaessa tarpeenmukaisista omavalvonnallisista toimista koko poikkeaman ja häiriötilanteen keston ajalta. Mahdolliset poikkeamatilanteet kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

2.10. Lääkehoitosuunnitelma

Pienryhmäkoti Jukolan lääkehoitosuunnitelma on päivitetty 10.5.2024. Lääkehoitosuunnitelman laatimisesta vastaa Lääkehoidosta vastaava ohjaaja Tiina Kontinen (Sairaanhoitaja AMK, Terveystenhoitaja AMK, Lähihoitaja). Lääkehoitosuunnitelma on laadittu yhteistyössä Medics24 lääkitysturvallisuuspalveluiden kanssa. Lääkehoitosuunnitelman on allekirjoittanut 17.5.2024 Medics24:n lääkäri Natallia Drehush.

Pienryhmäkoti Jukolan lääkehoidon asianmukaisuudesta, lääkehoitosuunnitelman toteutumisesta, sekä seurannasta vastaa Lääkehoidosta vastaava ohjaaja Tiina Kontinen (Sairaanhoitaja AMK, Terveystieteiden AMK, Lähihoitaja) yhdessä yksikönjohtaja Marko Nyqvistin kanssa.

2.11. Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja

Pienryhmäkoti Jukolan tietosuojavastaavana toimii yksikönjohtaja Marko Nyqvist. Pienryhmäkoti Jukolan henkilöstölle on laadittu asiakastietolain 7 §:n mukainen ohjeistus asiakastietojen käsittelystä. Henkilöstö ja opiskelijaharjoittelijat allekirjoittavat ennen työ- tai harjoittelusuhteen alkua sitoumuksen salassapito- ja vaitiolovelvollisuudesta.

Pienryhmäkoti Jukolassa noudatetaan HaRaMaN Oy:n EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (GDPR) ja henkilötietolainsäädännön mukaista tietosuojaselostetta, joka on julkaistu Pienryhmäkoti Jukolan www-sivuilla.

Pienryhmäkoti Jukolan henkilöstö perehdytetään laadittuun Tietosuoja- ja -turvallisuuden omavalvontasuunnitelmaan osana perehdytystä. Pienryhmäkoti Jukolan konsultoiva sosiaalityöntekijä on perehdyttänyt henkilöstöä lastensuojelun sijaishuollon kirjaamiskäytäntöihin ja kirjaamiskäytäntöihin liittyvät koulutusmateriaalit ovat henkilöstön käytössä päivittäisen työn tukena.

Omavalvontasuunnitelmassa on otettu huomioon EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen ((EU) 2016/679) vaatimukset tietosuojaperiaatteiden sekä rekisteröidyn oikeuksien toteutumisesta palveluyksikön toiminnassa.

2.12. Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

Pienryhmäkoti Jukolassa kerätään säännöllisesti palautetta asiakkailta ja asianomaisilta huoltajilta. Palaute kerätään myynteinä nappula-asiakastietojärjestelmän Väylä-palvelun kautta asiakkaille lähetettävien palautekyselyin, joista kertyy tilastoituvaa asiakaspalautetta. Asiakaspalautetta käytetään palvelun kehittämiseen ja tuotettavan palvelun laadun seurantaan.

Asiakkailla on mahdollisuus antaa palautetta Pienryhmäkoti Jukolan toiminnasta yksikön tiloissa olevan ”palautteboxin” kautta anonyymisti. Asiakkaiden antamat palautteet käsitellään henkilöstön raporteilla ja yhdessä asiakkaiden kanssa viikoittaisissa yhteisökokouksissa. Asiakkaita kannustetaan viikoittain yhteisöpalavereissa antamaan palautetta Pienryhmäkoti Jukolan toiminnasta. Yhteisöpalavereista kirjataan pöytäkirja, joka on yksikön tiloissa julkisesti nähtävillä. Yhteisöpalavereissa esille nostetut palautteet käsitellään aina henkilöstön raporteilla ja tarvittaessa toimintatapoja muutetaan asiakaspalautteen perusteella.

3. Omavalvonnan riskienhallinta

3.1. Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Pienryhmäkoti Jukolan toimintojen riskienhallinnasta vastaa kokonaisvastuussa yksikönjohtaja Marko Nyqvist. Taloudellisessa vastuussa on HaRaMaN Oy:n toimitusjohtaja Hanna Rapatti. Henkilöstölle on jaettu eri riskienhallinnan vastuualueita: lääkehoidosta vastaava ohjaaja, turvallisuudesta vastaava ohjaaja, ruoka-huollon, hygienian ja siisteyden vastuualue, laitteiston ja välineistön vastuualue. Vastuuhenkilöt tekevät työnsä osana jatkuvaa omavalvonnan riskiarviointia oman vastuualueensa osalta.

Riskienhallinnan tärkein arjen työkalu on henkilöstön päivittäinen raportti. Henkilöstön raportilla käydään joka päivä läpi Muistutukset, muutosehdotukset, läheltä piti -tilanteet liittyen palvelun tuottamisen riskitekijöihin. Raportilla voidaan tehdä muutostratkaisuja, jotka ratkaisevat ilmenneet riskit arjen toimintaan tai vaihtoehtoisesti sopia konkreettiset toimintamallit ja rakenne, jolla ilmenneet riskit ratkaistaan. Raporteilla on lähes aina mukana yksikönjohtaja ja raportista tehdään kirjaus myneva.nappula-asiakastietojärjestelmään, jotta ilmennyt riskien hallinta tulee todennettua ja tallennettua. Henkilöstön raportilla havaitut riskit ja puutteet toiminnassa kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

Suurimmat riskit yksikön toiminnan näkökulmasta liittyvät paloturvallisuuteen, liikenneturvallisuuteen, asiakas- ja henkilöstöturvallisuuteen, lääkehoidon turvallisuuteen, sekä tietoturvaan. Asiakasturvallisuuden näkökulmasta toiminnan jatkuva tarkastelu asiakkaan oikeuksien toteutumisen ja asianmukaisen kohtelun näkökulmista on keskeinen osa Pienryhmäkoti Jukolan riskien arviointia.

Riskienhallinnassa tunnistettujen riskien suuruus ja vaikutus palvelutoimintaan arvioidaan välittömästi riskien ilmettyä ja tarkemmin henkilöstön raporteilla päivittäin. Mikäli riskit todetaan suuriksi ja riskien vaikutukset palvelutoimintaan välittömiksi aloitetaan riskienhallintaan liittyvät muutostoimet välittömästi. Yksikönjohtaja on puhelimitse 24/7 tavoitettavissa konsultointiin ja päätöksentekoon liittyen riskienhallintaan.

3.2. Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Käytännön toimet riskien hallitsemiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi:

- Yksikönjohtaja on työntekijöiden tavoitettavissa puhelimitse 24/7.
- Toimintayksikössä on riittävät turvallisuusohjeet ja henkilöstön perehdytys turvallisuuteen ja tietoturvallisuuteen liittyvissä työtehtävissä.
- Päivittäin henkilöstön raportilla arvioidaan riskejä ja kirjataan riskit ja mahdolliset ratkaisumallit kirjalliseen tallentuvaan raporttimuistioon.
- Lääkehoidosta vastaava ohjaaja (Sairaanhoitaja AMK, Terveystenhoitaja AMK, Lähihoitaja) hoitaa tehtäväaluettaan Pienryhmäkoti Jukolan vakituksena työntekijänä.
- Toimintayksikössä on erilliset ohjeet ja riittävät suojavälineet vakavien tartuntatauti-epidemioiden varalle.
- Toimintayksikössä on käytössä ajantasainen valmiuslain 12§:n mukainen varautumissuunnitelma.
- Turvallisuudesta vastaava ohjaaja (vakituinen työntekijä) on koulutettu MAPA® vaativien asiakastilanteiden kouluttajaksi.
- Turvallisuudesta vastaava ohjaaja perehdyttää työntekijät turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvissä asioissa.
- Turvallisuudesta vastaava ohjaaja valvoo, että riskienhallintaa toteutetaan laaditun turvallisuuden vuosikellon mukaisesti.

- Kaikki vakituiset työntekijät koulutetaan MAPA® perustason ohjaajakoulutuksella.
- Konsultoivan lastensuojelun sosiaalityöntekijän osaaminen ja asiantuntemus on toimintayksikön henkilöstön käytössä tarvittaessa.
- Yksikössä on selkeät turvallisuuteen ja riskienhallintaan liittyvät työvuorokohtaiset työnkuvat.
- Henkilöstöä koulutetaan konsultoivan sosiaalityöntekijän toimesta.
- Toimintayksiköllä on käytössä erillinen Tietosuojan ja -turvallisuuden omavalvontasuunnitelma.
- Toimintayksikön tietoturvaohjeiden mukaista toimintaa valvotaan ja seurataan.
- Yksiköllä on erillisiä ohjeita mahdollisten tietoturvaan liittyvien riskien varalle ja vahinkojen minimoimiseksi tilanteisiin, joissa on aiheutunut tietoturvaan liittyviä riskejä.
- Omavalvonnassa ilmeneviin epäkohtiin ja puutteisiin puuttuminen on välitöntä tarpeiden tullessa esille henkilöstön raporteilla.
- Työntekijöille on selkeää mitä tarkoitetaan palveluntuottajan ja henkilöstön valvontalain 29 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuudella ja -oikeudella.
- Henkilöstölle tiedotetaan ilmoitusvelvollisuuksista ja -oikeuksista, sekä niiden käytöstä osana perehdytystä ja koulutuksissa.
- Vaaratilanteet kirjataan aina päivittäisillä raporteilla ja niihin reagoidaan vakavuus- ja riskiarvioihin perustuen välittömästi tai sovitusti viiveellä.
- Tehtyihin toimintaa koskeviin muistutuksiin reagoidaan sovitulla toimintamallilla.
- Valvovien viranomaisten selvityspyyntöihin vastataan ja selvityspyyntöjä aiheuttaneisiin toimintoihin tehdään tarvittavat muutokset.
- Valvovien viranomaisten ohjausta käytetään aktiivisesti tarvittaessa toiminnan kehittämiseen.
- Työnantaja vastaa työturvallisuuslain (738/2002) mukaisista työnantajan velvoitteista.
- Työntekijöillä on lakisääteinen työterveyshuolto.
- Työntekijöillä on säännöllinen ryhmätyönohjaus ja mahdollisuus yksilötyönohjaukseen tarvittaessa.
- Toiminnassa havaitut riskit ja puutteet toiminnassa kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

3.3. Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023 29§) velvoittaa palveluntuottajan henkilöstöön kuuluvaa henkilöä ilmoittamaan välittömästi salassapitosäännösten estämättä palveluyksikön vastuuhenkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sijaishuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava ja ilmoituksen tehnyt henkilö voi ilmoittaa asiasta salassapitosäännösten estämättä valvontaviranomaiselle, jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa taikka muuta lainvastaisuutta ei korjata viivytyksettä.

Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei kohdisteta kielteisiä vastatoimia työnantajan taholta tehdyn ilmoituksen seurauksena.

Pienryhmäkoti Jukolassa henkilökunnan on salassapitosäännösten estämättä ilmoitettava välittömästi yksikönjohtajalle, mikäli hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 29 §:ssä tarkoitetun epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sijaishuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden. Ilmoituksen voi tehdä 24/7 puhelimitse tai asiakastietojärjestelmän

yksityisviestillä. Mikäli epäkohta koskee yksikön johtajan toimintaa, tulee henkilökunnan ilmoittaa asiasta HaRaMaN Oy:n toimitusjohtajalle.

Yksikönjohtaja käynnistää heti toimet ilmoitetun epäkohdan, ilmeisen epäkohdan uhan tai muun lainvastaisuuden poistamiseksi. Käynnistettävät toimet suoritetaan omavalvontasuunnitelman mukaisesti ja kirjataan omavalvontasuunnitelman kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

Yksikönjohtaja ilmoittaa ilmoitetusta epäkohdasta välittömästi salassapitosäännösten estämättä valvontaviranomaiselle ne asiakasturvallisuutta olennaisesti vaarantavat epäkohdat sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet sekä muut sellaiset puutteet, joita Pienryhmäkoti Jukolassa ei kyetä korjaamaan omavalvonnallisin toimin.

Pienryhmäkoti Jukolan henkilöstöä tiedotetaan ilmoitusvelvollisuudesta ja sen käyttöön liittyvistä asioista osana omavalvontaa ja määräajoin erikseen esihenkilön asiasta koko henkilöstölle välittämällä tiedonannoilla.

3.4. Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Riskienhallinnan toimivuutta seurataan ja arvioidaan päivittäin henkilöstön raporteilla. Riskienhallinnan toimivuutta seurataan ja arvioidaan laaditun turvallisuuden vuosikellon mukaisesti. Hygieniaohteiden ja infektio- ja vaaratapahtumien toteutumista seurataan jatkuvasti ja erityisesti työntehtävien velvoittavana työtehtävänä. Vaara-, riski- ja haittatapahtumat raportoidaan esihenkilölle erillisellä lomakkeella ja kirjataan henkilöstön raporttimuistioihin. Henkilöstön riskienhallinnan osaaminen varmistetaan perehdytyksessä ja turvallisuudesta vastaavan ohjaajan erityisenä tehtävänä, sekä määräajoin osana työntehtävien omavalvontaa. Havaitut riskit ja puutteet toiminnassa, korjaavat toimenpiteet ja aikataulut, sekä korjaustoimenpiteiden seuranta kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

3.5. Ostopalvelut ja alihankinta

Palveluntuottaja ei käytä ostopalveluita tai alihankintaa pois lukien asiakastietojärjestelmä (myneva Finland Oy:n asiakastietojärjestelmä myneva.nappula) ja lääkehoidon osaaminen lääkäripalveluiden (Medics24 lääkitysturvallisuuspalvelut) osalta (katso 2.9. ja 2.10.).

3.6. Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Yksikönjohtaja Marko Nyqvist vastaa palveluyksikön valmius- ja jatkuvuudenhallinnasta. Pienryhmäkoti Jukolalle on erikseen laadittu valmiuslain (1552/2011) 12 §:n mukainen Valmius- ja varautumissuunnitelma.

4. Omavalvontasuunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

4.1. Toimeenpano

HaRaMaN Oy, Pienryhmäkoti Jukolan omavalvonnan käytännön toteuttamisessa ja sen onnistumisessa päivittäisessä asiakastyössä on oleellista henkilöstön sitoutuminen omavalvontaan sekä henkilöstön ymmärrys omavalvonnan merkityksestä, tarkoituksesta ja tavoitteista.

Omavalvontaa toteutetaan päivittäin henkilöstön raporteilla. Havaitut riskit ja puutteet toiminnassa kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta. Ajantasainen, jatkuvasti päivittyvä omavalvontasuunnitelma on henkilöstön tiedossa ja saatavilla. Henkilöstö voi seurata omavalvontasuunnitelmaan tehtäviä muutoksia reaaliajassa työvuorojensa puitteissa.

Omavalvontasuunnitelmaa päivitetään osana päivittäistä arjen työtä. Havaitut riskit ja puutteet toiminnassa kirjataan omavalvontasuunnitelmaan kohtaan 5. Omavalvonnan toteutumisen seuranta.

Omavalvontaa liittyvät henkilöstön vastuualueet ovat:

- omavalvonnan kokonaisvastuu (yksikönjohtaja)
- omavalvonnan päivitys havaittujen riskien ja puutteiden osalta (koko henkilöstö)
- lääkehoidosta vastaava ohjaaja
- turvallisuudesta vastaava ohjaaja
- ruokahuollosta, hygieniasta ja siisteydestä vastaava ohjaaja
- omavalvonnan asiakasosallisuudesta ja palautekyselyistä vastaava ohjaaja (yksikönjohtaja)
- perehdytyksestä vastaava ohjaaja (yksikönjohtaja)
- laitteistosta ja välineistöstä vastaava ohjaaja
- markkinointi ja sisällöntuottaminen (some, esitteet, nuorten osallistaminen)

4.2. Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

HaRaMaN Oy, Pienryhmäkoti Jukolan omavalvontasuunnitelman toteutumista seurataan, seurannassa havaitut riskit huomioidaan ja puutteellisuudet korjataan mahdollisimman nopeasti osana laitoksen arjen toimintaa. Omavalvonnan toteutumisen seurannasta, omavalvonnassa havaituista riskeistä ja puutteista, korjaavista toimenpiteistä ja niiden aikataulusta, sekä korjaustoimenpiteiden seurannasta tehdään lähes reaaliaikaiset kirjatukset laitoksen omavalvontasuunnitelman sähköiseen versioon.

Päivitetty sähköinen versio Pienryhmäkoti Jukolan omavalvontasuunnitelmasta on henkilöstön saatavilla tarvittavia päivityksiä ja omavalvontasuunnitelmaan tutustumista varten koko ajan. Tällä varmistetaan, että omavalvontasuunnitelma pidetään ajan tasalla. Valvontaviranomaisilla toimitetaan pyydettyä viimeisin sähköisesti päivitetty versio laitoksen omavalvontasuunnitelmasta.

Omaevalvontasuunnitelma on paitsi paperiversiona nähtävillä laitoksen yleisissä tiloissa tulosteena, myös asiakkaiden käytössä olevan kannettavan tietokoneen työpöydällä sähköisenä pdf-versiona. Pienryhmäkoti Jukolan omaevalvontasuunnitelma julkaistaan yrityksen internet-sivuilla (www.haraman.fi). Omaevalvontasuunnitelman julkaisuversiot korvataan päivitetyllä versiolla neljän kuukauden välein huhtikuusta 2025 alkaen, sekä erikseen mahdollisten laajempien päivitysten yhteydessä. Julkaisujen yhteydessä omaevalvonnan toteutumisen seurannasta tehty kirjaukset arkistoidaan erilliselle liitteelle, joka on valvontavastuussa olevien viranomaisten käytössä erillisestä pyynnöstä.

5. Omaevalvonnan toteutumisen seuranta

Omaevalvonnan toteutumisen seurantaa ja arviointia toteutetaan päivittäin Pienryhmäkoti Jukolan henkilöstön raporteilla ja työyhteisökokouksissa, sekä jatkuvana seurantana ja tarkasteluna esihenkilötyönä. Asiakkaiden osalta omaevalvonnan toteutumisen seuranta toteutetaan osana omaohjaajatyötä, viikoittaisissa yhteisökokouksissa, sekä eri palautekanavista saatujen palautteiden kautta. Asiakkaat voivat aina halutessaan tutustua omaevalvontasuunnitelman paperiversioon yksikössä, sekä pdf-versioon yrityksen internet-sivuilla (www.haraman.fi)

Omaevalvonnan toteutumisen seurannassa havaitut riskit ja puutteet, korjaavat toimenpiteet ja niiden aikataulu, sekä korjaustoimenpiteiden seuranta dokumentoidaan omaevalvontasuunnitelmaan osaksi Pienryhmäkoti Jukolan kerran neljässä kuukaudessa julkaistavaa omaevalvontasuunnitelmaa. Omaevalvonnessa havaitut riskit ja puutteet, korjaavat toimenpiteet ja niiden aikataulu, sekä korjaustoimenpiteiden seuranta eritellään kronologisesti tapahtumajärjestyksessä vuosittain (esim. 1/25). Omaevalvonnan toteutumisen seuranta arkistoidaan neljän kuukauden välein omaevalvontasuunnitelman liitteeksi.

5.1. Omaevalvonnessa havaitut riskit ja puutteet

- 1/25 Puute havaittu raporteilla tammikuu 2025. Puutteita rajoitustoimenpiteisiin liittyvässä päätöksenteossa ja rajoitustoimenpiteiden arvioinneissa. Puutteet liittyvät rajoituspäätösten loppuun saattamiseen, jakelulistan mukaiseen jakeluun ja rajoituspäätöksen läpikäymiseen asiakkaan kanssa välittömästi rajoitustoimenpiteen alkaessa.
- 1.2/25 Puute havaittu raportilla (vko 14). Edelleen puutteita rajoitustoimenpiteisiin liittyvässä päätöksenteossa ja rajoitustoimenpiteiden arvioinneissa. Puutteet liittyvät rajoituspäätösten loppuun saattamiseen, jakelulistan mukaiseen jakeluun ja rajoituspäätöksen läpikäymiseen asiakkaan kanssa välittömästi rajoitustoimenpiteen alkaessa.
- 2/25 Havaittu tarvetta henkilöstökoulutukselle liittyen
- 3/25 Helmikuussa 2025 raporteilla noussut keskusteluun fyysisen rajaamisen lisääntynyt tarve. Pohdittu tuntityöntekijöiden MAPA-osaamista ja toimintakykyä mahdollisissa rajaamistilanteissa. Todettu keskusteluissa, että MAPA-koulutus ei ole lakisääteinen, mutta tuntityöntekijöiden kouluttaminen erilaisiin työssä kohdattaviin riski- ja vaaratilanteisiin, sekä mahdollisiin rajoitustilanteisiin yhdenmukaisesti vakituisen henkilöstön kanssa olisi laitoksen toiminnan laatua ja vaikuttavuutta, sekä asiakas- ja työntekijäturvallisuutta lisäävä panostus.

- 4/25 Maaliskuussa 2025 noussut esille laitoksen tuntityöntekijöiden osin puutteelliset lääkeluvat ja niiden vaikutus laitoksen lääkehoidon lainmukaisuudelle tilanteissa, joissa vakituista henkilöstöä ei mahdollisesti ole työvuoroissa käytössä.
- 5/25 Havaittu raportilla vko 13, että lääkehoidosta vastaavan ohjaajan osaamista voisi hyödyntää enemmän asiakkaiden lääkeasioiden ja terveyteen ja hoitoon liittyvien asioiden osalta. Todettu, että terveydenhuollon asiantuntemuksen ja osaamisen hyödyntämistä voidaan tehostaa. Asiaa käsitelty raportilla 4.4.2025.
- 6/25 Havaittu 4.4.2025, että Laitoksen postilaatikon etukansi irtoaa postilaatikkoa avatessa. Postilaatikon etukannen saa paikalleen, mutta sen paikallaan pysymisestä ei ole varmuutta. Tämä vaarantaa vakavasti tietosuojan. Asiaa käsitelty raportilla 4.4.2025.
- 7/25 Havaittu siivouksen yhteydessä 6.4.2025. Asiakassuihkun lattiakaivossa silmämääräisesti puutteita (kannen kehys irtoaa ja hajulukon ympärille asetettu vesieriste arveluttavan näköinen)
- 8/25 Asiakkaan tuoneet ilmi yhteisöpalaverissa 3.4.2025, että asiakassuihkujen sadesuihkut eivät toimi.
- 9/25 Henkilöstön omavalvonnan tuntemus ja osallisuus omavalvonnassa pitää varmistaa.

5.2. Korjaavat toimenpiteet ja niiden aikataulu

- 1/25 Työyhteisökokouksessa 5.2.2025 käytiin yksikönjohtajan osuudessa koulutuksellisesti koko vakituiselle henkilöstölle läpi, miten jatkossa varmistetaan, että rajoituspäätösten ja rajoitustoimenpiteisiin liittyvien arviointien osalta toimintaa muutetaan korjaavin tavoin, jotta havaittu puute saadaan jatkossa toiminnassa korjattua.
- 1.2/25 Yksikönjohtajan suorittaman omavalvonnan tarkastuksen (4.4.2025) perusteella laadittu kirjallinen ohje toimintatavasta, millä jatkossa varmistetaan, että rajoituspäätösten ja rajoitustoimenpiteisiin liittyvien arviointien osalta toimintaa muutetaan korjaavin tavoin, jotta havaittu puute saadaan jatkossa toiminnassa korjattua. Toimintaohje julkaistu Nappulan kiinnitettynä viestinä (lukukuitaus koko henkilöstöltä), sekä asiaa käyty koulutuksellisesti läpi raporteilla. Lisäksi tarjotaan sisäistä koulutusta henkilöstölle asiassa tarpeen mukaan.
- 2/25 Toteutettu yksikön Lääkehoidosta vastaavan ohjaajan toteuttama henkilöstö koulutus Henkilönkatsastukseen (LSL 2007/417 66 a §) liittyvästä juridisesta osaamisesta ja käytännön toimintamalleista.
- 3/25 Pyritään järjestämään kevään 2025 aikana MAPA-koulutusta laitoksen tuntityöntekijöille yksikön turvallisuudesta vastaavan ohjaajan toimesta.
- 4/25 Ohjataan kaksi tuntityöntekijää lisää ProEdun järjestämiin lääkehoidon koulutuskokonaisuuksiin, jotta saadaan varmistettua, että kaikissa työvuoroissa on laitoksen lääkeluvat omaavaa henkilöstöä.
- 5/25 Lisätty henkilöstön raportin raporttipohjaan: Lääkehoitoon ja konsultaatioon liittyvät asiat, jonka kautta päivittäin lääkitykseen, terveydenhuoltoon liittyvät asiakasasiat ja yleiset asiat kirjataan lääkehoidosta vastaavan ohjaajan arvioitaviksi hänen työvuorojensa puitteissa.
- 6/25 Toimitettu uusi postilaatikko 7.4.2025, joka asennettu paikalleen ja samalla vanha postilaatikko poistettu käytöstä.

- 7/25 Ilmoitettu havaitusta puutteesta 7.4.2025 kiinteistön omistajalle ja pyydetty pikaista arviota mahdollisesta korjaustarpeesta. Kiinteistön omistaja varannut lvi-yrityksen tarkistamaan asian 8.4.2025. Lvi-asiantuntijan mukaan kyse on kosmeettisesta haitasta, joka ei aiheuta toimintaan tai asiakkaille haittaa. Asia korjataan lvi-yrityksen toimesta pikimmiten.
- 8/25 Sovittu työyhteisön raportilla, että asiakkaiden suihkut huolletaan 10.4.2025 mennessä toimintakuntoon.
- 9/25 Kaikki työntekijät on ohjattu tutustumaan HaRaMaN Oy, Pienryhmäkoti Jukolan omavalvontasuunnitelmaan ja valvontalain 29 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuuteen ja -oikeuteen huhtikuun 2025 aikana.

5.3. Korjaustoimenpiteiden seuranta

- 1/25 Korjaustoimenpidettä seurattu arjen toiminnassa ja raporteilla. Raporteilla (vko 14) edelleen havaittu puutteita rajoitustoimenpiteisiin liittyvässä päätöksenteossa ja rajoitustoimenpiteiden arvioinneissa.
- 1.2/25 Korjaustoimenpide todettu riittämättömäksi raportilla (vko 14). Tehty asiassa yksikönjohtajan toimesta omavalvonnan tarkastus (4.4.) laitoksen rajoituspäätösten osalta nykyisten asiakkaiden osalta. Korjaustoimenpidettä seurataan raporteilla, joiden asialistalla rajoitustoimenpiteet ja niihin liittyvät arvioinnit, sekä näiden toimien ajantasaisuus huomioidaan asiakaskohtaisesti. Yksikönjohtaja seuraa korjaustoimenpiteen vaikuttavuutta riittävin omavalvonnan tarkastuksin.
- 2/25 Seurataan henkilöstön osaamista yksikönjohtajan ja lääkehoidosta vastaavan ohjaaja toimesta Henkilönkatsastukseen (LSL 2007/417 66 a §) liittyvässä juridisesta osaamisesta ja käytännön toimintamallien toimivuudessa.
- 3/25 Yksikönjohtaja seuraa suunnitellun koulutuksen toteutumista. Koulutus on suunniteltu toteutettavaksi kesäkuussa 2025
- 4/25 Yksikönjohtaja ja lääkehoidosta vastaava ohjaaja seuraavat tuntityöntekijöiden koulutusten etenemistä. Yksikönjohtaja varmistaa jatkossa, että työvuoroissa on riittävä määrä laitoksen lääkeluvan saanutta henkilöstöä.
- 5/25 Uuden toimintatavan vaikuttavuutta seurataan raporteilla ja lääkehoidosta vastaavan ohjaajan ja yksikönjohtajan toimesta.
- 6/25 Seurataan uuden postilaatikon toimivuutta päivittäin postia hakiessa.
- 7/25 Asiaa arvioidaan lvi-yrityksen tarkistuskäynnin yhteydessä 8.4.2025 Lvi-asiantuntijan (käynti 8.4.2025) mukaan kyse on kosmeettisesta haitasta, joka ei aiheuta toimintaan tai asiakkaille haittaa. Asia korjataan lvi-yrityksen toimesta pikimmiten. Seurataan korjaustoimenpiteen toteutumisen.
- 8/25 Tarkastellaan suihkujen tilanne yksikönjohtajan toimesta 11.4.2025. Suihkut huollettu ja toimivat 11.4.2025 (MN).
- 9/25 Jokainen henkilökunnan jäsen kuittaa erikseen HaRaMaN Oy, Pienryhmäkoti Jukolan omavalvontasuunnitelmaan ja valvontalain 29 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuuteen ja -oikeuteen tutustumisen huhtikuun 2025 aikana. Lisäksi henkilöstö kommentoi ja tekee tarvittaessa muutoksia

omavalvontasuunnitelmaan. Yksikönjohtaja tarkastaa toukokuun alussa, että kaikki ovat kuitanneet työtehtävän hoidetuksi.

Liitteet

Omavalvonnan toteutumisen seuranta: arkisto Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy

Hatkamittari Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy

Muistutusten käsittely, muutostoimenpiteet ja seuranta Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy

Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy

Lääkehoitosuunnitelma Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy

Pelastussuunnitelma Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy

Poistumisselvitys Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy

Tietoturvasuunnitelma Pienryhmäkoti Jukola, HaRaMaN Oy